

Sfântul Ioan din Kronstadt

**PREDICI ȘI CUVÂNTĂRI LA
PRAZNICELE
MAICII DOMNULUI**

Traducere din limba rusă
Denis Chiriac

Carte tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului
TEOFAN
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

DOXOLOGIA
Iași, 2019

CUVÂNT LA PRAZNICUL NAȘTERII MAICII DOMNULUI

„Nașterea ta, de Dumnezeu Născătoare Fecioară,
bucurie a vestit la toată lumea, că din tine
a răsărit Soarele dreptății.”
(cf. Troparul Nașterii Maicii Domnului)

Dragi frați și surori, astăzi prăznuim Nașterea Preasfintei Fecioare Maria din părinții cei sterpi, evlavioșii Ioachim și Ana. Din primele veacuri creștine, Sfânta Biserică a instituit această sărbătoare. Evenimentul sărbătorit, Nașterea Prunței alese de Dumnezeu, a adus bucurie lumii întregi, căci Dumnezeul-Om Hristos Iisus, Cel care S-a născut din ea, a distrus blestemul lui Dumnezeu care era deasupra neamului omnesc celui păcătos și ticălos, coborând asupra lui binecuvântarea lui Dumnezeu, și, călcând moartea firii umane, le-a dăruit oamenilor viață veșnică. Așa ne explică Sfânta Biserică motivul bucuriei de astăzi.

Multă vreme s-au amărât din pricina sterpiciunii lor dreptii părinți ai Pururea Fecioarei, dar s-au și rugat îndelung și fierbinte ca Domnul să le dezlege sterpiciunea,

considerată pe atunci pedeapsă a lui Dumnezeu pentru păcate. Multă milostenie au făcut ca să-L milostivească pe Cel atotmilostiv, dar au și răbdat jignirile contemporanilor lor. Și, în această suferință, în rugăciune și în binefaceri neîncetate s-au curățit treptat duhovnicește, aprinzându-se tot mai mult de râvnă și umplându-se tot mai mult de iubire și de fidelitate față de Dumnezeu, astfel fiind pregătiți prin pronia lui Dumnezeu pentru binecuvântata Naștere a Preacuratei Fecioare, aleasă dintre toate neamurile să fie Maică a Cuvântului întrupat.

Domnul îi duce pe aleșii Săi pe calea cea strâmtă a necazurilor la slavă și la fericire, căci și însuși Maicii lui Dumnezeu după trup i s-a prevestit că prin sufletul ei va trece sabie și că va pătimi grele suferințe în inima ei în timpul vieții suferinde a Fiului ei, ca să se descopere cugetele multor inimi omenеști (Lc. 2, 34-35). Așadar, este plină de necazuri și de strâmtorări calea tuturor aleșilor lui Dumnezeu, căci lumea și stăpânitorul ei, vrăjmașul lui Dumnezeu și al oamenilor, îi prigonește mult pe oamenii lui Dumnezeu. Și Însuși Domnul îngăduie ca ei să meargă pe calea cea strâmtă, întrucât acest fapt îi ajută să alerge la Dumnezeu și să-și pună nădejdea numai în El.

Dar să ne întoarcem privirea de la necaz la bucurie. Ce bucurie ne aduce Nașterea Maicii Domnului? Să tâlcuim mai detaliat cântarea Bisericii în care ni se relatează motivul bucuriei praznicului de astăzi. Prin Nașterea Pururea Fecioarei, prin Fiul și Dumnezeul ei

Cel Unul Născut, umanitatea cea blestemată și izgonită s-a împăcat cu Dumnezeu pe Care l-a jignit nemăsurat prin păcatele ei, căci Hristos a devenit Mijlocitor al împăcării (Rom. 5, 10-11); a fost eliberată de blestemul și de moartea veșnică, învrednicindu-se de binecuvântarea Tatălui ceresc; s-a unit și s-a făcut părtașă a firii dumnezeiești [prin har], fiind restaurată la starea cea dintâi prin această părtășie, conform cântării bisericești; omul cel înstrăinat mai înainte de Dumnezeu s-a învrednicit de înfierea Tatălui ceresc, primind făgăduința slăvitei învieri și a vieții veșnice în ceruri împreună cu îngerii.

Toate acestea s-au săvârșit și se săvârșesc prin Fiul lui Dumnezeu Cel întrupat din Preacurata Fecioară de la Duhul Sfânt și prin mijlocirea Preacuratei Sale Maici. O, cât de mult a fost cinstită și înălțată umanitatea prin Sfânta Fecioară, Născătoarea de Dumnezeu, căci ea s-a învrednicit să fie înnoită și înfiată de Dumnezeu! S-a învrednicit să fie Maica Dumnezeului-Om datorită smereniei nemăsurate și a curăției mari! Ea este mereu cea mai puternică Mijlocitoare și Ocrotitoare a neamului creștinesc în fața Fiului ei și Dumnezeu! Ea este nădejdea noastră nerușinată; ea abate de la noi norii mâniei drepte a lui Dumnezeu, deschizându-ne vechiul rai cu mijlocirea sa puternică; ea susține tronurile împăraților și le păzește nezdruncinate în veci; ea este cea care a salvat și salvează Rusia de la începutul ei până în ziua de astăzi; ea a înălțat-o, a proslăvit-o, a întărit-o și o întărește; către ea își îndreaptă

creștinii rugile, cererile, laudele, doxologiile și rugăciunile de mulțumire nenumărate; ea a făcut și face nenumărate minuni prin toate colțurile lumii.

De aceea, să prăznuim luminat sărbătoarea Nașterii Preasfintei Fecioare Maria, înfrumusețându-ne sufletele cu virtuți creștine. Amin.

CUVÂNT LA PRAZNICUL INTRĂRII MAICII DOMNULUI ÎN TEMPLU

„Pe care de demult mai înainte a vestit-o
adunarea prorocilor, năstrapă și toiag și tăbliță
și munte netăiat, pe Maria, a lui Dumnezeu fiică,
cu credință să o laudăm. Că astăzi este adusă
în Sfânta Sfintelor, ca să fie crescută Domnului.”

(Luminânda Praznicului)

Fraților, astăzi săvârșim pomenirea fastuoasă a Intrării în templu a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Ce semnificație are această intrare, pentru ce și de către cine a fost făcută? Sfinții, dreptii și de Dumnezeu purtătorii părinți Ioachim și Ana, părinții Preasfintei Fecioare, neavând multă vreme copii, I s-au rugat lui Dumnezeu să le dăruiască un prunc și, dacă Dumnezeu li-l va dărui, au promis să-și consacre copilul lui Dumnezeu, ca să viețuiască și să slujească la templu. Dumnezeu le-a ascultat rugăciunea și le-a dăruit-o pe fiica lor Maria. Până la vârsta de trei ani, prunca a trăit în casa părinților, iar în cel de-al patrulea an a fost adusă din orașul Nazaret la Ierusalim, fiind lăsată la templul

lui Solomon. Aici a fost întâmpinată de arhiereul Zaharia, care a și adus-o în Sfânta Sfintelor din templu, acolo unde intra doar o dată pe an numai arhiereul. De atunci, Preasfânta Fecioară a viețuit pe lângă templu împreună cu alte fecioare dedicate slujirii lui Dumnezeu, învățând să citească Sfânta Scriptură, făcând rucodelie și având libertatea de a intra în Sfânta Sfintelor pentru rugăciune, căreia îi dedica o mare parte a timpului său; tot aici ea primea adesea hrană de la Arhanghelul Gavriil. Așadar, Preasfânta Fecioară Maria a fost adusă la templu ca să fie crescută pentru Dumnezeu.

Însă, fraților, pe lângă preocupările legate de chemarea noastră în lume, fiecare dintre noi are datoria de a se educa pe el însuși și pe copiii lui pentru Domnul, pe lângă educația cea lumească. Necesitatea acestei educații pentru cer și pentru Domnul este evidentă pentru fiecare dintre noi, fiindcă Creatorul ne-a creat pentru o altă viață în veacul viitor, care nu va avea sfârșit, care va fi radical diferită de viața aceasta vremelnică: „Moșteniți împărăția cea pregătită vouă de la întemeierea lumii” (Mt. 25, 34).

Arta militară, negoțătoria și altele sunt necesare doar pe pământ și, ca orice lucru pământesc, vor trece, se vor sfârși, precum și „cerul și pământul vor trece” (Lc. 21, 33). Dar, întrucât sufletul nostru cel nepământesc și veșnic se îngrijește în mod excesiv de cele lumești și trecătoare, din pricina alterării venite prin păcat, uitând de cele veșnice și de patria sa cerească, de aceea și trebuie să ne străduim ca sufletul să nu ne fie înlănțuit

cu totul de grijile lumești și de dulceața vremelnică a păcatului, uitând de viața cealaltă. Cu ajutorul lui Dumnezeu, trebuie să ne străduim sub orice chip să ne îndreptăm sufletul la cer, să-i aducem la cunoștință de mai înainte lumea și nevoile de acolo, să-l formăm pentru patria cerească, determinându-l, din timp, să respire aerul cerului. Aceasta și înseamnă educația pentru cer și pentru Domnul. Pentru ca cerul să ne primească după trecerea timpului, este nevoie ca aici, pe pământ, fiecare să sădească în sufletul său ceva specific cerului, altminteri nu vom avea loc în ceruri.

Preasfânta Fecioară a fost adusă la templu și a fost lăsată acolo pentru o perioadă determinată, cu scopul bine definit de a fi înrudită cu cerul, întrucât templul era cel mai potrivit loc pentru aceasta. Împăratul ceresc a primit-o și s-a sălășluit în pânțele ei, fiindcă ea fusese pregătită să-L primească datorită educației duhovnicești, care a dezvoltat și a întărit atât de mult în Maica Domnului predispozițiile și înclinațiile ei bune, încât Fecioara Maria s-a înrudit sufletește cu viețuitorii curați ai cerului, fiind curățită mai înainte [de coborârea Fiului lui Dumnezeu] de Duhul Sfânt. În cer, poate exista doar ceea ce este înrudit cu cerul, căci „nu va locui lângă Tine cel ce viclenește. Nu vor sta călcătorii de lege în preajma ochilor Tăi” (Ps. 5, 4-5).

De ce anume avem nevoie în educația duhovnicească a fiecăruia dintre noi?

În primul rând, trebuie să ne obișnuim să ne înălțăm mintea mai des la cer, la Dumnezeu, la veșnicia

pregătită pentru noi și care ne așteaptă. Pentru un mirean, acest lucru nu este deloc ușor, mai ales dacă trăiește în griji lumești permanente, în prosperitate sau în îndestulare, căci cu ce s-a obișnuit mintea să se preocupe, de aceea este mai ușor atrasă. Iată motivul pentru care trebuie să venim mai des la Biserica lui Dumnezeu, să citim Sfânta Scriptură, precum și să avem conversații cu persoane experimentate în viața duhovnicească. Sfânta Biserică este cel mai bun educator al creștinului: Dumnezeu cel atotmilostiv a lăsat în ea toate mijloacele necesare pentru educația noastră duhovnicească: „Dumnezeiasca Lui putere ne-a dăruit toate cele ce sunt spre viață și spre bună cucernicie” (II Pt. 1, 3).

Dar trebuie, uneori, și noi înșine să ne mai gândim că toate cele pământești sunt prea nestatornice și că vor trece foarte curând, lăsând în inima omului alipit de lume numai deșertăciune; că sufletul nostru este veșnic și că trebuie să-i purtăm de grijă. Ni se pare că viața de aici este destul de îndelungată și mulți cred că ne-a fost dată pentru desfătări (deși nu poate să nu observe fiecare dintre noi că viața noastră curge asemenea unui râu rapid sau că se învâрте ca o roată, fără să se oprească nici pentru un minut) și de aceea caută plăceri, sunt grabnici să se dedea la veselii, câtă vreme nu a trecut timpul, lăsând nevoile sufletului, cele veșnice și cele cerești, fără de respect și fără vreo grijă. Câtă înșelare este la mijloc!

Viața de aici ni se pare destul de lungă din pricina limitării noastre, din pricina orbirii și a miopiei noastre.

Oamenii experimentați [duhovnicește] spun că viața noastră nu este mai mult decât un abur care se arată așa precum și dispare: „Ce este viața noastră? Căci abur sunteți, care se arată o clipă, apoi pierе” (Iac. 4, 14). Și toți oamenii care au ajuns până la o vârstă înaintată spun, de obicei, că toată viața lor trecută li se pare ca un vis.

Dacă sufletul nostru este veșnic, iar toate cele pământești trec curând, fără să-l sature în vreun fel pe om, fiecare poate trage concluzia că viața de aici nu ne-a fost dată pentru desfătări, care nu sunt altceva decât o momeală a lumii păcătoase, ca o mreață în care este prinsă pasărea cea cerească – sufletul –, deși nu intenționez să neg bucuriile nevinovate pentru care este timpul și locul potrivit. Viața de acum ne-a fost dată pentru a ne orândui puterile noastre sufletești într-o armonie strictă.

În al doilea rând, trebuie să dobândim inimă curată, înfrântă și smerită, simplă, blândă și sensibilă, care să simtă cu ușurință veninul fiecărui păcat, care să ne doară din pricina oricărui lucru potrivit lui Dumnezeu Cel sfânt și din care, din pricina durerii, să izvorască lacrimi care să ne curețe de întinăciune. Trebuie să ne obișnuim inima cu sinceritatea și cu dragostea față de toți oamenii, în special cu iubirea compătimitoare față de săraci și de oropsiți: „Inima înfrântă și smerită Dumnezeu (niciodată) nu o va urgisi” (Ps. 50, 18).

Numai cei curați cu inima Îl vor vedea pe Dumnezeu în viața viitoare, căci în viața aceasta doar cei curați cu

inima sunt capabili să-i iubească cu sinceritate pe Dumnezeu și pe aproapele. Simplitatea și sinceritatea inimii Îi sunt plăcute lui Dumnezeu. Sfinții Apostoli au fost aleși nu din rândul oamenilor înțelepți și instruiți ai veacului acestuia, pentru că în mare parte acest tip de oameni nu sunt simpli, ci din rândul pruncilor, adică din rândul oamenilor care, în ceea ce privește concepțiile, simplitatea și curăția, se asemănau cu pruncii (Mt. 11, 25). Înțelepciunea cea pământească este rușinată de simplitatea evanghelică. Aceasta este înțelepciunea pe care ar trebui să și-o însușească toți oamenii, dacă țin la veșnica lor mântuire. Da, din Evanghelie și din Epistolele apostolice cu toții trebuie să învățăm simplitatea și sinceritatea, curăția și dragostea, căci „de nu vă veți întoarce și nu veți fi precum pruncii, nu veți intra în împărăția cerurilor” (Mt. 18, 3).

În al treilea rând, trebuie să dobândim dragostea de virtute sau, altfel spus, de o viață sfântă. Mult rău mai este în lume și lumea „zace sub puterea celui rău” (I In 5, 19) din vremea săvârșirii primului păcat. Iată motivul pentru care oamenii, după firea lor fiind răi, vicleni și aplecați spre păcate, trebuie să aibă grijă să evite prilejurile de a păcătui și să caute prilejuri de a face fapte bune. Iar prilejul de a face o faptă bună îl are fiecare în chemarea sa. Fiecare chemare de la Dumnezeu și îndeplinirea cu conștiinciozitate a responsabilităților ce-i corespund reprezintă în sine o faptă bună, deși omul poate găsi prilejuri de a face și multe alte fapte bune.

Faptele bune ne sunt necesare pentru viața viitoare. Domnul Dumnezeu are următoarea lege: toți oamenii, ca și plantele, cărora le este caracteristică capacitatea de a da din sine rod și de a le fi folositoare, prin aceasta, fapturilor vii, trebuie, la fel ca și acestea, să dea roadele faptelor bune. În caz contrar, Domnul ne amenință cu tăierea, precum, într-o pildă, un grădinar a vrut să taie smochinul cel neroditor sau [, în alta,] legând neghina în snopi, să o ardă în foc.

Lumea este câmpul lui Dumnezeu. Pe acest câmp cresc laolaltă grâul și neghina, adică oameni care fac fapte bune, ce sunt plăcute lui Dumnezeu și folositoare oamenilor, și oameni pătimiși, neîndemânatici la orice faptă bună și neplăcuți lui Dumnezeu, iar uneori, și puțin folositori sau cu desăvârșire inutili pentru ceilalți oameni. Dar adevărat este cuvântul Domnului că doar „grâul va fi adunat în jitnița cerească”, adică în Împărăția cerurilor, iar pleava sau buruienile nefolositoare vor fi arse cu foc nestins sau în focurile chinurilor veșnice (vezi Mt. 3, 12).

Așadar, fraților, în pofida obligațiilor noastre lumești, să ne educăm pentru cer, dându-le și copiilor noștri educația duhovnicească, pe lângă cea lumească.

Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, ajută-ne în această lucrare importantă și întărește-ne mereu în intenția și în eforturile noastre de a ne educa pentru Domnul și pentru veșnicie. Amin.

CUPRINS

Cuvânt la Praznicul Nașterii Maicii Domnului	5
Cuvânt la Praznicul Intrării Maicii Domnului în templu	9
Cuvânt la Praznicul Intrării Maicii Domnului în templu	16
Cuvânt la Praznicul Intrării Maicii Domnului în templu.....	22
Cuvânt la Praznicul Intrării Maicii Domnului în templu	25
Cuvânt la Praznicul Intrării Maicii Domnului în templu.....	31
Cuvânt la Praznicul Intrării Maicii Domnului în templu.....	38
Cuvânt la Praznicul Intrării Maicii Domnului în templu.....	45
Cuvânt la Praznicul Bunei Vestiri a Maicii Domnului.....	52
Cuvânt la Praznicul Bunei Vestiri a Maicii Domnului.....	56
Cuvânt la Praznicul Bunei Vestiri a Maicii Domnului.....	60
Cuvânt la Praznicul Adormirii Maicii Domnului.....	64
Cuvânt la Praznicul Adormirii Maicii Domnului.....	70
Cuvânt la Praznicul Adormirii Maicii Domnului.....	78
Cuvânt la Praznicul Acoperământului Maicii Domnului	85

Cuvânt la Praznicul Acoperământului Maicii Domnului	92
Cuvânt la Praznicul Acoperământului Maicii Domnului	99
Cuvânt la Praznicul Acoperământului Maicii Domnului	106
Cuvânt la Praznicul Acoperământului Maicii Domnului	112
Cuvânt la Praznicul Acoperământului Maicii Domnului	120
Cuvânt în ziua prăznuirii icoanei Maicii Domnului din Kazan.....	130
Cuvânt în ziua prăznuirii icoanei Maicii Domnului din Kazan.....	132
Anexă	
Sfântul Ioan de Kronstadt ne vorbește despre Maica Domnului.....	137
Rugăciunile Sfântului Ioan de Kronstadt către Maica Domnului.....	143